

Ortodoksluğun Sınırsızlığı

İçeriği Yazan: [Alphan TELEK](#) [1] Zaman: Çar, 28/12/2011 - 11:25

Referans İçerik: [Yeni İnsanda Huxley'in İzleri](#) [2]

Son olarak yazdığımız Felsefe ve Masanın Altında adlı yazımızın ilk kısmına belli bir tepki aldığımız ortadadır. Aslında yazıdan öte bu yazının yorum kısmında açılan verimli bir tartışma kapısından girmiş olmak beni daha çok mutlu etti. Yazıda temel olarak günümüzde teorinin pratiğe oranla bir adım önde olması gerektiğini belirttim. Bunu da Fransız filozof Alain Badiou'nun yaptığı önemli bir tespitle birleştirdim.

Badiou'ya göre çağımızda felsefe-kitle bağı kopmuştur ve yine ona göre bunun tamir edilmesi gerekiyor. Yerinde bir tespittir, bu duruma her gün şahit oluyoruz. Dünya genel anlamda sağa meyleniyor ve açıkçası bunun başlangıç tarihi olarak belki de 1970'lerin sonunu alabiliriz. Tarih biliminde bir olgunun sönümlenme anını bulmak bunun başlangıcını bulmaktan kolaydır. Ne zaman başladığını kestirebilmek derinlik ve birikim gerektirirken sönümlenme anını bulmak çocuk oyuncağı oluyor. 1970'lerin sonu ve 1980'lerin başı ile birlikte Sovyet düzeninde verilen ödümler, Amerika'da Reagan, İngiltere'de Thatcher, Türkiye'de Evren askeri cuntası, Arjantin'de Pinochet iktidarlarını görüyoruz ve genel olarak bu örneklerle birlikte diğerleri tezimize bir doğrulama getiriyor. Esasında son günlerde Doğu Perinçek'in yazmış olduğu Bilimsel Sosyalizm adlı kitabı üzerinde yapılan tartışmalarda kullanılan bir sözü kullanacak olursak "Teori de toplumsal pratiğe dayanıyor." Tezimiz bu pratiklere dayanmaktadır ve biz sadece tarihteki sapmalar üzerine gitmenin tarih bilimini canlı

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

tutabileceğini ve tarih bilimini olduğu gibi insanlığı da ilerlemeci kılacağını düşünüyoruz. Sapmaları ve düzensizlikleri yakalayabilmek ve bunların üzerine gitmek bilime sebebiyet veriyor ve yol alıyor. Öyleyse bu noktadayız. Dünyanın sağa meyletmeye başlamasının en temel sebepleri arasında ise şüphesiz Batı dünyasında korkuyla beklenen Devrimin gerçekleşmemesini görüyoruz. Soğuk Savaş koşullarında Batı'nın NATO ve CIA aracılığı ve önderliğiyle –elbette İngiltere, Almanya, Fransa'yı unutmamalı- neler planladığını uygulamaya koyduğunu bilmekteyiz. Bugün bunlar ortalığa saçılmaktadır ve ilerlemeci yönetimlerde daha da fazla ortaya çıkmasını beklemek doğal ve kaçınılmaz oluyor. Devrimin bir türlü gelmeyişi ve Sovyetlerin her alanda geriye çekilmesi ve ödünler vermesi şüphesiz Batı burjuvazisiyle birlikte onların birlikte hareket ettiği diğer burjuvazileri düşünmeye sevk etmiştir. Devrim bir türlü gelmemiş ama 70'li yılların şiddeti ve sol ideolojinin korkuttuğu burjuvaziler devrim gelmeyince ezici bir güç uygulayarak dünyanın pek çok yerinde solu temizlemişlerdir. Sol düşüncenin kırılması en nihayetinde sol ve materyalist düşüncenin ortadan kaybolmasını ve yerini sağa ve sağ düşünceye bırakmasına yol açmıştır. Türkiye'de Siyasal İslamın 12 Eylül darbesi sonrası aldığı inanılmaz hızı bununla açıklamak gerekir. AKP veya günümüzde etkin olan Fethullah Gülen kliğini bu makro planda yapılan savaşın bir sonucu olarak müşahade etmeli. Düzen solu kırarak yeni bir insan yaratmıştır. Yaratılan yeni insan kayıtsız, dar, bilgiden yoksun ve birikime düşmandır. Yeni İnsanda Huxley'nin izleri adlı yazıda bu konuyu tartıştık. Bu yeni insanın olduğu düzlemde, Felsefe-Kitle bağı kopmuştur ve bu noktada teoriye bir adım önde yer verilmelidir ancak bu bir noktaya kadar geçerlidir, esas sorun felsefe-kitle bağının yeniden kurulması ve ilerici toplumsal pratiği yeniden yaratabilmektir. Bu noktada şüphe taşıyamıyorken kurulacak bu yapıya nasıl ulaşılacağı üzerine düşünceler ve tartışmalar fazlasıyla yapılmalıdır ve bir esneklik taşıyabilir inancındayım.

Bu uzun girizgahtan sonra Ortodoks Marksizm konusuna gelmek istiyorum. Son yazımızda Ortodoks Marksizmden dem vurduk ve açıkçası eksikli de olsa anlatmaya çalıştık. Bu yazıdan birkaç gün sonra Sol.org.tr'de Sayın Metin Çulhaoğlu'nun "Ortodoksluğun Tanımı ve Sınırları" adlı yazısını gördük. Açıkçası yazının içeriği ve zamanlaması itibariyle üzerimize alındık, sorumluluk hissettik. Sayın Çulhaoğlu'nun yazısında tanımladığı Ortodoksi kavramını konumuz açısından çok doğru buldum, yani, **"Sözü uzatmadan, "Ortodoksluğu", bir öğretinin aslına, temel ve kurucu ilkelerine sadık kalmak şeklinde tanımlayabiliriz. "** diyor Çulhaoğlu ki Ortodoksluğun en ilerlemeci tanımı budur ve bu kavramın böylesi açıklanmasını birikimin imbiğinden geçmiş bir cümle olarak görmek gerekir. Ortodoksi kavramı Fransızca sözlükte doğru bilinen ilkelere uygunluk olarak verilirken Oxford'un hazırladığı İngilizce sözlükte de buna benzer bir tanım var ve Ortodoksluk insanların genel olarak inandığı seremoniler, fikirler, inançlar olarak veriliyor. İki sözlüğün açıklamasını da yeterli bulmamakla birlikte Fransızca açıklaması öndedir. Doğru bilinen ilkelere uygunluk... Peki, söz konusu tartışmada hangi ilkelerden bahsediyoruz?

Ortodoks Marksizm denilen olguyu ele almak için Marksizmin bileşenlerine bakmalı belki de. Marksizm üç ayak üzerine kurulu bir düzlemde bulunmaktadır. Siyasi, felsefi ve ekonomik bir bütünlük taşır bundan dolayı. Siyasi canlılığını Fransız Devrimciliğinden, felsefi temelini Alman felsefesinden, iktisadi yönünü ise Klasik İngiliz İktisadı'ndan alan ve bunlara devrimci bir yenilik, hız katarak bütünleştirebilen bir yapıdır Marksizm. Sonsuz hızının düzlemi bunlardan oluşuyor gözükse de işin ardında yatan temel gerçeklik bunların nasıl birleştiği gerçeğidir. Nasıl uygulanabildiği ve nasıl bugüne kadar tutunabildiği sorusu daha doğru sorulardır. Bütün başarı Marx'a ait değildir. İzleyenleri ve Lenin onu canlı tutanlar arasındadır. Görüldüğünü düşünüyorum Marksizmi incelerken, tarih biliminin öne sürdüğü en büyük soru olan neden yerine nasılı soruyoruz. Nasılı ilgilendirmektedir. Bu ise doğrudan yöntemle ilgilidir. Nasıl sorusunun cevabı şüphesiz bir metod sunmaktadır. Marksizmin nedeni ile değil nasılı ve yani metodu ile uğraşıyoruz. Öyleyse genel olarak inanılan doğruyu veya doğru bilinen ilkeleri de öncelikle burada aramalı. Lafı uzatmaya gerek yok, Marksizmin asıl bileşeni ve yaratani onun metodudur ve bu metod tüm bu üç alanı birleştirebilen diyalektik materyalizmdir. Yani Hegel aracılığıyla Alman felsefesine dokunan Marx, Hegel'den aldığı diyalektik yöntemle materyalizmi ve bununla beraber devrimci bir yön eklemiştir. Bu ise asıl olgu haline geliyor. Marx, Klasik İngiliz İktisadından emek-değer teorisini almış ancak aynı yöntemle bunu da keskinleştirmiştir. Evet emek-değer teorisi ve en nihayetinde emek-sermaye çelişkisi Marksizmin en önemli ve en temel sorunudur ancak buna ulaşılırken uygulanan yöntem ve felsefe kendini daha çok hissettirir. Belki de bunlar arasında en çok önem arz etmemesi gereken konulardan biri Marksizmin siyasi yönü olarak gözükmemektedir ancak bütün mesele bunun üzerinde düğümlenmekte ve bu alanda verilen mücadele devrimi getirmekte ve Marksist teoriyi doğrulayabilmektedir. Marksizmin üç bileşeni birbirinden kesinlikle ayıramamaktadır, ayrılması Marksizmin çöküşüne sebebiyet vermektedir. Öyleyse

Ortodoks Marksizm bileşenleri ile bir bütündür ve bunlardan birini ayırmak büyük teorik sakatlıklara meydan verebilir. Bunlardan birini dışlamak imkansız iken, bunları yeni bilgiler ve olgular eşliğinde değerlendirmemeye almamak ise çok daha büyük sakatlıklara yol açar. İşte belki de Ortodoks Marksizm tartışmalarında en çok tıkanılan noktalardan biri de budur. Pek çok Marksist bu tartışmada Ortodoksi davranmayı ve düşünmeyi külliyata bağlı kalmak olarak değerlendirmişlerdir. Buna göre Marksist klasikler bir kutsal kitap statüsünde kalmaktadır. Kitaba kayıtsız şartsız bağlı kalmanın en büyük zararı şüphesiz kendisini pratikte alınacak mesafede hissettirecektir ve geri kalınacaktır. Marksizmde geri kalmak veya aynı anlama gelmek üzere savunma savaşı vermek ölüm demektir. Marksizm hücumda iyi bir silahtır.

George Lukacs Ortodoks Marksizm nedir adlı makalesinde şöyle diyor; ***“Orthodox Marxism, therefore, does not imply the uncritical acceptance of the results of Marx’s investigations. It is not the ‘belief’ in this or that thesis, nor the exegesis of a ‘sacred’ book. On the contrary, orthodoxy refers exclusively to method. It is the scientific conviction that dialectical materialism is the road to truth and that its methods can be developed, expanded and deepened only along the lines laid down by its founders. It is the conviction, moreover, that all attempts to surpass or ‘improve’ it have led and must lead to over-simplification, triviality and eclecticism.*”**

Bizim söylediklerimize denk düşüyor. Lukacs, Ortodoks Marksizm; Marx’ın vardığı sonuçların doğrudan ve akıl süzgecinden geçirilmeden kabul edilmesi değildir yollu uyarıyor. Ya da bu bir kutsal kitaba inançla da alakalı değildir demektir. (ki bu da Marksist klasiklerin tarihsel kalması ve günümüz pratiğinde kendine yer bulamaması sonucunu verir, A.T.) Lukacs devam ediyor ve diyor ki Ortodoks Marksizm kendini metod olarak gösterir, bu da diyalektik materyalizmdir ki bu metod gerçeğe giden yolda geliştirebilir, genişletilebilir ve derinleştirilebilir bir bilimsel kanâattir. Bu bilimsel metodu aşmak ve geliştirmek adına atılmış her adım aşırı basitleştirme, değersizleştirme ve eklektizme yol açmıştır ya da açacaktır. (Belki de yamacılık Türkçemizde bu sözcüğe karşılık gelen en güzel sözcüktür; yama kendini hep belli eder ve bütüne bozuk katkıda bulunur, bütün oluşumu sakatlanır. A.T.)

Soruların cevaplardan daha önemli olduğuna inanmışımdır. Peki, Ortodoks Marksizm tartışmasında tartışmanın gidişatını önemli ölçüde belirleyecek asıl soru nedir?

Önce bir parantez açmam gerekiyor. Joseph Schumpeter, Marksizm için bir dindir diyor. Bunu temellendiren gerekçesi ise her dinde bulunan ve ilahi mesajın ortaya çıkmasından sonra bunu kabul etmeyenlerin kâfir olarak görülmesi durumudur. Schumpeter bu durumu aynen Marksizm taraftarları arasında görür. Abartılı buluyorum yine de kısmi ölçüde katılıyorum. İkinci gerekçesi ise dinlerin bütünsel bir yapı olması ve her soruya cevap verebilmeleri gibi Marksizmin de bir yaşam tarzı sunması ve her soruya bir cevap vermesini göstermektedir. Belki de Marksizmin en önemli özelliği budur. Her an için bir yanıtının olması. İşte bu kapsayıcılık tam olarak Lukacs’ın belirttiği üzere diyalektik materyalist yöntemin ortaya çıkan olaylara göre geri kalmasından değil, bu olayları hesaba katarak gelişmesi, derinleşmesi ve genişlemesi ile alakalıdır. Sorulması gereken sorunun cevabı budur. Marksizmi bugüne kadar ayakta tutan özü nedir sorusunun cevabı.

Sayın Çulhaoğlu Ortodoks Marksizm tartışmasında Ortodoksilik alanının dar tutulmasının daha iyi olacağını söylemiştir. Ancak, bu alanın dar tutulması söylemi diyalektik materyalizmin benliğiyle doğrudan çelişki içindedir. Çulhaoğlu diyor ki ***“[...] Marksizm’le ilgili olarak söylenenin özü şudur: İnsanlar, tarihin akışına belirli bir mantık atfetme, sınıf mücadelelerini tarihin başlıca itici gücü olarak görme; kapitalist üretim tarzının ve sermayenin hareket yasalarının belirleyiciliğini, proletaryanın özgül konumunu ve komünizme geçişin alternatifsizliğini kabullenme anlamında Ortodoks Marksist olabilirler. Başka bir deyişle, bunlar Marksist Ortodoksluk için gerekli ve yeterlidir.”*** Bu konuda evet bunlara da katılıyoruz diyebiliriz ancak. Çünkü Ortodoks Marksizm esas özünü yukarıda gösterdiğimiz muhteşem hızından ve kapsayıcılığından alır. Buna bağlı kalınmadığı takdirde Marksizmin özünden uzaklaşabileceği ya da defalarca kez uzaklaşıldığını görüyoruz.

Ünlü bir tartışmadır, kim daha Marksist, Lenin mi yoksa Bernstein mi? Görünürde Alman Sosyal Demokratı Bernstein’in fikirleri Lenin’in görüşlerine oranla daha marksisttir. Bernstein tarihe Marksizmin revizyonisti olarak geçmiştir ama ilk anda kimin daha revizyonist olduğu gerçeği kafaları

karıştırılabilmektedir. Lenin, Marksizme bir müdahale gücü katmıştır ve Marksist fikirlerin özünde olan devrim otomatizmini yıkmıştır aslında bu devrim otomatizminin yıkılmaya başlaması Marx tarafından 1871'te Paris Komününde gösterilmiştir. O da ayaklanma için uygun şartları ortaya koymuştur. Öyleyse Komünist Manifesto'da ifade edilen açık ekonomizm satırları Marx'ın hayatının ilerleyen yıllarında müdahaleciliğe doğru evrilmiştir ancak kısıtlı kalmıştır. Lenin bunu keskinleştiren adımları atmış ve Marksizmde yer alan devrim otomatizmini yıkmış ve devrim yapacak olanların siyasi örgütlenme içerisinde olması gerektiğini vaaz etmiş ve uygulamıştır. Bernstein'in söylemleri ise fazla ekonomist ve durağan kalmıştır ve bu yönüyle Lenin'e göre daha az müdahaleci ve daha çok Marksist görünmüştür. Ancak Marx'ın söylediği gibi görüntü ile öz aynı olsaydı bilime gerek kalmazdı. Bilim her görüntüye inanmamamızı söyler, bu yüzden bilim yapılır ve varlık sebebini bu gerçeğe borçludur. Yapılanlara bakıldığında görüntüde Lenin revizyonist ve Bernstein Ortodoks Marksist olabilir ama böyle olmadığını anlamak için çok uzaklara gitmeye gerek yok yukarıda yazdıklarımız açısından bakacak olursak Lenin diyalektik materyalizmin Marksist öğretiyi dinamik hale getiren mantığıyla hareket etmiş ve bunu uygulamıştır. Felsefi ve siyasi iktisat alanında Lenin tam bir Ortodoks Marksist olarak adlandırılmalıdır şüphe taşıyorum. Son olarak bu konuda Engels'in sözünü hatırlatmalı. Engels "Bizim öğretimiz bir dogma değil dinamik bir eylem kılavuzudur derken doğrudan Ortodoks Marksizmi tarif etmiştir ve Ortodoks Marksizmin yani diyalektik metodun sınırsızlığına ve kapsayıcılığına işaret etmiştir...

Saygılarımla

alphan.telek@politikadergisi.com

Yorumlar

marksın gerek avrupa merkezli

İçeriği Yazan: emrefidannnn(Doğrulanmamış) Zaman: Paz, 01/01/2012 - 04:17

marksın gerek avrupa merkezli devrim anlayışına, gerek ekonomizmine (ben kendiliğindencilik diyorum) gerek burjuva demokrasisine dair haddinden fazla umutlu haline bakıldığında, bence marksizmi tarihin çöplüğüne atılmaktan lenin kurtarmıştır. lenin olmasaydı marksizm 3-5 avrupalı akademisyenin hobisi olarak bugüne gelebilirdi...bilmem katılır mısınız

ortadoksmarksist

İçeriği Yazan: barış(Doğrulanmamış) Zaman: Pzt, 02/01/2012 - 23:32

2.enternasyonel döneminin pasifistliği sonucu ortaya çıkan barışçıl geçiş gibi düşünceler ortadoks marksistliğin temelini oluşturur.şu dönemde bahsedilen felsefe-kitle bağının kopması,teorinin öne çıkmasına neden olsa da bu-ki teori ile pratik birbrnden kopamaz-,ortadoks marksizmi canlandırma zorunluluğuna girmez bence.çünkü o dönemde-2.enternasyonel döneminde-sendikaların ekonomik grevleri de dahil olmak üzere legal-parlementer- mücadelenin başarı(!) sağlıyormuş görüntüsü,aslında nispeten sakin gelişen kapitalizm döneminde kitleleri devrimci eğilimden uzaklaştırdı.ama emperyalist dönemle birlikte leninin ortaya koyduğu şey kapitalizmin farklı bir safhaya girmiş olduğuydu.elbette bu safhada da subjektif şartların etkisi çok önemlidir fakat pasifistliğin yeri yoktur.bernstein revizyonist görünmüştür,görünen gerçek olsa bilime gerek kalmazdı gibi sözlerle bernstein,evrimcilikten ve revizyonistlikten kurtulamaz.

Yorumunuzun ikinci kısmına

İçeriği Yazan: Alphan TELEK Zaman: Çar, 04/01/2012 - 17:47

Yorumunuzun ikinci kısmına katılıyorum, Lenin Marx'ı yaşatanlar arasındadır çünkü 1917 öncesi ve sırasında Marxismın revizyon çabaları zirve yapmış durumdadır bu halde Marxismi Lenin bize bildiğimiz haliyle gelmesini sağlayarak tarihte Marxisme inkarı zor ve takdire şayan bir yönelim getirmiştir. Ancak Marx'ı bugünkü anlamıyla avrupa merkezli bir aydın görmek büyük hatadır. Avrupa merkezli kavramını bugünkü anlamından ayırederek Marx'ın dönemini incelemeli, şöyle ki, 19.yy'da Avrupa demek dünya demektir. Bu yüzden dolayı sadece Avrupa'da gerçekleşmiş; 1848 devrimleri dünya devriminin prototipi ve bir denemesi olarak adlandırılmıştır. Yani Marx'ın yaratmış olduğu külliyat ve akım, esasında, bütün dünya üzerine yapılmış bir yorumdur. Neden 19.yy Avrupasını dünya olarak adlandırdığımızın sebebini derinlemesine incelemek gerekir ancak bu işi yapan pek çok tarihçi vardır ve yukarıda yazdığım bu işin sadece formülasyonundan ibarettir Sayın Emre.

Saygılar.

Emeğinize sağlık Alphan Bey.

İçeriği Yazan: Asım US Zaman: Çar, 04/01/2012 - 21:54

Emeğinize sağlık Alphan Bey. Yalnız bir iki hususa dikkat çekmek istedim.

Yazıda bir yanlışlık olmuş sanırsam, Pinochet Arjantin değil, Şili'de darbe yapmıştır.

Bir diğer husus ise Marx sadece metodolojik olarak İngiliz Klasik İktisadı, Alman Diyalektik Felsefesi ve Fransız Sosyalizmini kendi görüşüne konsolide edip, bunlardan yepyeni kavramlar ortaya çıkarmamıştır. Marx'ın ardılları olduğu gibi öncülleri de vardır.

Şu an aklıma gelen mesela, Proleterya ve Burjuvazi kavramları Marx'a değil, Marx'tan daha önce yaşamış olan Sismondi'ye aittir. Bunun dışında yabancılaşma iktisadi-tarihi yabancılaşma kavramı, Feuerbach'ın felsefi yabancılaşmasından dönüştürüldüğü gibi, Hegel'in Diyalektik İdealizminden; Marx'ın Diyalektik Maddeciliğine geçişinde bir transformatör vazifesi görmüştür.

Genel olarak Ortodoksi ve Revizyonizm tartışmaları açısından dediğim gibi emeğinize sağlık. Şahsi düşüncem ise bilhassa Marx'ın Praxis'i yani eylem felsefesi üzerine olan değişimleri ben revizyondan ziyade, deformasyon olarak görmekteyim. Her solcu Marksist olmalı diye bir kanun yok, bu sebeple Marksizmi de düşünürlerin ya da eylem adamlarının kendi düşüncelerine uydurmaya çalışmalarının alemi yok diye düşünüyorum. Marx zaten insanlık tarihinin gelişimini, son aşama olan kapitalizmi ve kapitalizmden sonra neyin nasıl olacağını çok net biçimde öngörmüştür.

Sevgiler

Asım bey bu değerli

İçeriği Yazan: Alphan TELEK Zaman: Cts, 07/01/2012 - 22:21

Asım bey bu değerli paylaşımınız için teşekkür etmeyi bir borç biliyorum. Doğrudur, proleterya ve burjuvazi kavramları Marx öncesine aittir, sismondi hakeza doğrudur beyefendi, ayrıca proleterya diktatörlüğü kavramı da aynı şekilde 1848 devrimlerinden daha iyi hatırlayabileceğimiz Blanqui'ye aittir. Marx bunlar arasında büyük bir bağ görüyor ve yasa haline getiriyor, eksikleri var ve Marx ile polemige girmeyi çok yararlı görüyorum.

Saygılarımla.

Eski bir tartışmaya yeniden devam..

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Cts, 28/01/2012 - 22:39

Sayın Alphan TELEK geçen yazısında olduğu gibi bu yazısında da Badiou'nun "çağımızda felsefe-kitle bağı kopmuştur." tezinden hareketle "...günümüzde teorinin pratiğe oranla bir adım önde olması gerektiğini.." söylüyor. Aslında anlatmak istediği, devrimci pratiğin gelişmemesinin nedeni olarak devrimci teorinin yetersiz olduğudur. ÖZEL anlamda bu tesbiti doğrudur; fakat GENEL anlamda, yani ilke olarak bu görüş doğru değildir.

Sanırım kendisiyle geçen yazısındaki tartışmalarımızda bu ayrımın yapılmaması, ikimiz arasındaki tartışmanın farklı kulvarlarda olmaları nedeniyle karşılıklı yanlış anlaşılmalara neden oldu. Çünkü o konuyu özel bir tesbit olarak yukarıda ifade ettiğim anlamda değerlendirirken, ben ise konuya genel ve ilkesel bazda yaklaşmıştım.

Örneğin Sn. TELEK'in "...günümüzde teorinin pratiğe oranla bir adım önde olması gerektiği" ifadesini ele alalım. Eğer Sn. TELEK bu ifadeyi TOPLUMSAL BİLİNÇİN günümüzde yetersizliği anlamında kullanıyorsa, ki öyle olduğunu sanıyorum, o zaman çok haklı, fakat teori ile pratik ilişkisi açısından ilke olarak bu ifade çok yanlış.

Çünkü "Teori" ile "Pratik" arasındaki diyalektik ilişkide teori zaten ve doğal olarak HER ZAMAN pratiğin ÖNÜNDEDİR! Bu durum geçmişte de böyledir, "Günümüzde" de böyledir, gelecekte de böyle kalacaktır. Teori ile pratik birbirine organik olarak bağlıdır. Birbirlerinden ayrılmaz. Bu organik bağ ise özne olarak insandır. Çünkü teoriyi de insan yapar, pratik de insanın uygulmasıdır. Yani insan bir uygulamaya(pratiğe) girmeden ÖNCE, ne yapacağını ÖNCEDEN kafasında canlandırır. Buna en güzel örnek bir ev inşasıdır. Bir insan evini inşa etmeden önce kendisi veya bir mimar tarafından inşa edilmesi istenen evin bir planını yapar. Yapılan bu ev planı işte teoridir. O plana göre o evin inşası ise pratiktir. Şimdi, ben önce evi yapayım daha sonra planını çizeyim denebilir mi? Bunun bir anlamı olabilir mi? Bu durum üretim için de, siyaset için de, kısaca her türlü insani ve toplumsal eylemler için geçerlidir.

Eğer sayın TELEK derdini "teori ve Pratik" kavramlarıyla değil de "Toplumsal bilinç" kavramıyla anlatmış olsaydı, o zaman bu yanlış anlaşılmalarda olmazdı.

Sayın Doğu Perinçek'in "Teori de toplumsal pratiğe dayanıyor." ifadesiyle de aslında kendisi genel anlamda yukarıdaki teori ile pratik arasındaki karşılıklı bağımlılık ilkesine referans vermektedir. Fakat Sayın Doğu Perinçek, "Bilimsel Sosyalizm" kitabında, bu ifadesini bir kanıt olarak kullandığı çok özel bir tezi savunmaktadır:

Sayın Doğu Perinçek'e göre 20. ve 21. yy devrim teorisi Karl Marks ve F.Engels'in savunduğu 19. yy devrimci teorisinden çok farklıdır. Ona göre 19. yy'da proletarya öncülüğünde Avrupa da sosyalizm devrimler beklenirken, 20. ve 21. yy'da daha çok Asya ve Güney Amerika kıtasında "milli demokratik devrimler" biçiminde gerçekleşmişlerdir. Sn. Perinçek tezine örnek olarak ta Rusya'daki 1917 Ekim devrimini, 1908 ve 1923 Türk devrimlerini, 1949 Mao'nun Çin devrimi vs. göstermektedir. Perinçek bu tezinde çağımızda öncelikli devrimin niteliğinin sosyalizm değil, milli demokratik devrim olduğunu, arkasından sosyalizmin geleceğini anlatmaya çalışmaktadır.

Gelelim Marxizmi tanımlamaya. Marxizm kısaca bir toplum bilimidir. Örneğin bir doğa bilimi "Fizik" gibi. Her bilim sürekli gelişim içindedir. Fizik bilimi ilk gelişim aşamasında örneğin öncelikle doğadaki mekanik hareketleri incelemekle başlamıştır. O zaman elektrik ve elektronik hareketler konusunda bilgi birikimi yetersizdir. Hele atom konusunda hiç bir fizikcinin haberi yoktur. Zamanla bilim insanları o bilime ait alanlarda yeni teoriler, fikirler üretilir, pratikte bunları dener, dolayısı ile yeni bilimsel

ilkeler, yasalar, kategori ve kavramlar oluştururlar. Fizik te öyle. Zamanla elektrik ve elektronik hareketleri incelenmiş ve 20.yy ile birlikte Atom Fiziği de oluşmuştur.

Tıpkı bir doğa bilimi olan Fizik gibi bir toplum bilimi olan Marksizm de 19. yy. da o çağın koşullarındaki kapitalist toplumun analizi ile K.Marx ve F.Engels tarafından kurulmuştur. Marksizm de bir bilim olarak gelişmektedir. 20. yy başlarında iyi bir Marxist olan Lenin kapitalizmin emperyalizme evrilmesini analiz ederek bu bilimi daha da geliştirmiştir.

saygılarımla.

- [Bilim/Kuramsal](#) [3]
- [Güncel](#) [4]

Kaynak URL (16/05/2024 - 18:48 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/ortodokslugun-sinirsizligi>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/alphan-telek>
[2] <https://politikadergisi.com/makale/yeni-insanda-huxleyin-izleri>
[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>
[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>